

Pehr Löfling

Linnés favoritlärjunge

1729-1756

Olof Ulander

Baserat på en artikel av Gunnar Berglund och Olof Ulander

<http://www.ulander.com/ljustorp/Dombocker/Utvaldafall/Lofling/index.html>

År 1743 skriver en Petrus Erici Löfling
in sig på
Medelpado-jämtländska nationen vid
Uppsala universitet

Han blev känd som Pehr Löfling, var 14 år,
och skulle läsa till präst.

Pehr hade växt upp på Tollfors/Tolvfors
och flera andra bruk i
Gästrikland och Uppland där
fadern, Erik Löfling, var bokhållare.

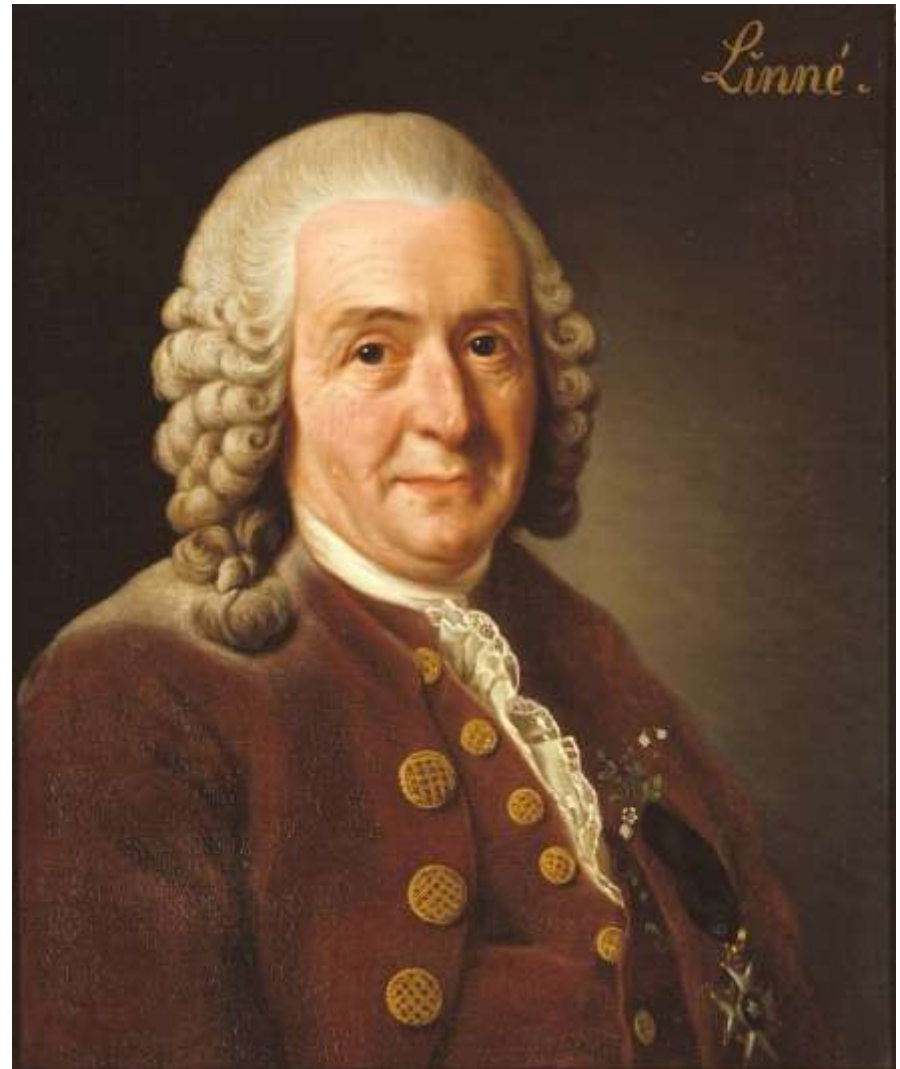
Pehr studie-
kamrat Johan
Otto Hagström
skrev i ett brev

När han först kom till Upsala, mycket ung, såg han ganska enfaldig ut, så at hans menlöshet gjorde, at han blef liksom utmärkt för bondblyg. Han umgicks då första året med ingen annan än mig, som var lika ohyfsad ankommen från fiällbygden till Academien. Då han kom i min bokhylla, föll honom mit Herbarium vivum straxt i hågen at läsa och betrakta. Detta gladdde mig otroligt, hwarföre jag genast antog hans sällskap dag och natt, så att wi åto och lågo tillsammans, och förtrodde /han/ mig sin Faders bref, som alla gingo därpå ut, at han, sonen, skulle bli präst. Han hade ingen lust för prästaembetet, ty oroades han så mycket mer af sin Faders välmenta förmaningar. Som han bodde hos mig, sparte han weden, men skref den up på räkning för sin Far och köpte sig i stället papper till et Herbarium vivum, ty Fadern hade litet förråd och många barn... Jag hade flera academiska år för honom, ty rådde jag honom at intet uppehålla sig onödigt med Logica, Metaphysica och grekiskan, som stulit bort skamligen en god del af min ungdomstid; ty gick *Löflingen* bus fram på den Botaniska Theatern, och gjorde obehindrad hastiga och stora framsteg, så at bland hela Academiska ungdomen fans han därför wärdig at blifva informator för *Linnaei* son... Hwad Pehr Löflings character angår, kan jag upriktigt bekänna, på mit samwete, at hans Siäl war prydd med dygd, wett, gudsfruktan, upriktighet, fromt sinnelag, kärlek, wänfasthet och et lyckeligt begrep at i hast fatta naturens många hemligheter. Til wäxten war han lik Professor *Kalm* i Åbo, med lång, reslig kropp, manligt och behagligt ansikte. Han såg ut som sielfwa hällsan och war här hemma alltid frisk och sund...²⁸

Linné kom snart att lägga märke till sin begåvade elev. När Pehr fick ekonomiska problem som hotade hindra fortsatta studier gjorde Linné honom till informator för sin son. Löfving fick bo hos Linné och hjälpa till med arbetet i den botaniska trädgården och hjälpa till med undervisningen

När Linné blev sjuk fick Pehr också hjälpa honom med slutredigeringen av "Philosophia Botanica".

Linné betraktade snart Löfling som "sin mest kära och bästa Discipel"

Som 20-åring, år 1749, skriver och försvarar Pehr ett av Linné högt skattat disputationsprov, "De gemmis arborum"

Linné blir inbjuden till Spanien och sänder Pehr som kommer till Madrid 1751 och får en tjänst som professor.

2 The Apostles

2.1 Christopher Tärnström, China (1746)

2.2 Pehr Kalm, North America (1747–51)

2.3 Fredric Hasselquist, Izmir, Egypt etc. (1749–52)

2.4 Olof Torén, Surat and Guangzhou (1750)

2.5 Pehr Osbeck, China (1750–52)

2.6 Pehr Löfling, Spain and South America (1751–56)

2.7 Daniel Rolander, Suriname (1755)

2.8 Anton Rolandsson Martin, Spitsbergen (1758)

2.9 Carl Fredrik Adler, East Indies, China and Java (c. 1761)

2.10 Pehr Forsskål, Egypt and Yemen (1761–63)

2.11 Göran Rothman, Tunisia and Libya (1773–76)

2.12 Johan Peter Falk, Russia (1768–74)

2.13 Daniel Solander, Australia etc. (1768–71) and Iceland (1772)

2.14 Anders Sparrman, China (1765–67), South Africa (1771–72 and 1775)
Oceania etc. (1772–75) Senegal (1787)

2.15 Carl Peter Thunberg, South Africa, Japan etc. (1770–79)

2.16 Andreas Berlin, Guinea (1773)

2.17 Adam Afzelius, Sierra Leone (1792–96)

1754 får Pehr som
Kunglig Botanicus
medfölja på en stor
gränsdragnings-
expedition till
Venezuela.

1756 dör Pehr i tropisk
feber 27 år gammal.

Loeflingia-baetica

Pehr utarbetade en
spansk och en
venezulansk flora som
Linné med
biografisk information
utger postumt som
"Iter Hispanicum"

A la memoria de

PERH LÖFLING

(1729-1756)

Científico sueco discípulo de Linneo,
que estudió, con la colaboración de marineros locales,
la fauna marina de nuestra bahía,
y escribió en 1753 el primer tratado de Ictiología española:

Pisces Gaditana. Observata Gadibus et ad Portus Sta. Maria

El Puerto de Santa María, 10 de Agosto de 2010

Academia de Bellas Artes "Santa Cecilia"
Amigos de la Cultura Científica
Ayuntamiento de El Puerto de Santa María

GUADALETE

Löflingspecialisten Solveigh Nordin Zamaro håller kontakten med Löfling skolan

På den officiella födelseplatsen Tollfors i Gävle finns en bronstavla uppsatt.

Arbetarbladet skriver den 19 sept 2013

Klart med namn på nya bron

Gävle bron som ska byggas över Gavleån mellan Gävle sjukhus och Valls hage ska heta Pehr Löflings bro.

Det har byggnads- och miljönämnden nu beslutat.

Pehr Löfling föddes 1729 i Tolvfors, var botanist och en av Carl von Linnés lärljungar.

Bron ska ligga utanför ingång sex vid Gävle sjukhus och göra det möjligt för patienter och personal att använda Valls hage för promenader.

När själva brobygget kan starta är dock inte klart.

Forskarna har vetat väldigt lite om Pehrs bakgrund. Det skrivna inskränker sig till vad Linné skrivit i "Iter hispanica" och Pehrs brev.

Kyrkböckerna i Tollfors har inget om familjen Löfling förutom att Pehrs far Erik skänkt pengar till de fattiga januari 1729. Inget om giftemål eller annat i några kyrkböcker.

Under början på 2000-talet har Solveigh Nordin Zamaro kontaktat hembygdsföreningen om koppling till Lövbergs by utan att vi kunde finna någon i kyrkböckerna.

2006 gör Eva Claesson en sinnrik forskningsinsats som publiceras i Gestraca och kopplar familjen Löfling till Ljustorp. År 2008 gav forskaren Kenneth Nyberg vid Göteborgs universitet ut *Pehr Löflings Letter-book in the Archives of the Real Jardin Botanico in Madrid: A catalogue*. Den ger en översikt till vilka Pehr Löfling skrev brev och knyter honom till släkten i Ljustorp. Tillgängliggörandet av Ljustorps tingslags domböcker och indexeringen av dessa som presenteras på Ljustorps hembygdsförenings hemsida öppnar en ny rik källa.

Historien kan nu berättas ur ett Ljustorpsperspektiv.

På Lövberg nr 4 föds 1693
Erik Persson

På tinget 1702 vinner
brodern lottkastn om
besittningen av gården

1712-1713 går Erik
troligen i skola i
Härnösand

År 1717 är Erik, 24 år
skrivare
vid Åvike bruk

På Lövberg nr 4 föds 1693
Erik Persson

På tinget 1702 vinner
brodern lottkastn om
besittningen av gården

1712-1713 går Erik
troligen i skola i
Härnösand

År 1717 är Erik, 24 år
skrivare
vid Åvike bruk

Senare 1717 är Erik
instämd till tinget i
faderskapsmål , går fri

På Lövberg nr 4 föds 1693
Erik Persson

På tinget 1702 vinner
brodern lottkastn om
besittningen av gården

1712-1713 går Erik
troligen i skola i
Härnösand

År 1717 är Erik, 24 år
skrivare
vid Åvike bruk

Senare 1717 är Erik
instämd till tinget i
faderskapsmål , går fri

År 1720 repr Erik bruket
på tinget

På Lövberg nr 4 föds 1693
Erik Persson

På tinget 1702 vinner
brodern lottkastn om
besittningen av gården

1712-1713 går Erik
troligen i skola i
Härnösand

År 1717 är Erik, 24 år
skrivare
vid Åvike bruk

Senare 1717 är Erik
instämd till tinget i
faderskapsmål , går fri

År 1720 repr Erik bruket
på tinget

1725 är Erik fadder på ett
dop med eliten på bruket

1721 bränner ryssarna Åvike bruk och nästan alla gårdar i Tynderö.
Bildens visar den nya herrgård som omgående byggdes upp.

På Lövberg nr 4 föds 1693
Erik Persson

På tinget 1702 vinner
brodern lottkastn om
besittningen av gården

1712-1713 går Erik
troligen i skola i
Härnösand

År 1717 är Erik, 24 år
skrivare
vid Åvike bruk

Senare 1717 är Erik
instämd till tinget i
faderskapsmål , går fri

År 1720 repr Erik bruket
på tinget

1725 är Erik fadder på ett
dop med eliten på bruket

1726 företräder Erik sin
bror på tinget

På Lövberg nr 4 föds 1693
Erik Persson

På tinget 1702 vinner
brodern lottkastn om
besittningen av gården

1712-1713 går Erik
troligen i skola i
Härnösand

År 1717 är Erik, 24 år
skrivare
vid Åvike bruk

Senare 1717 är Erik
instämd till tinget i
faderskapsmål, går fri

År 1720 repr Erik bruket
på tinget

1725 är Erik fadder på ett
dop med eliten på bruket

1726 företräder Erik sin
bror på tinget

År 1696 föds Barbro
Strandman, dotter till
Margareta Hellberg och
Nils Strandman
Nils dör 1701

Familjen bor på gården i
Slätt. Margareta är på
tinget om gården 1720
och 1725

På Lövberg nr 4 föds 1693
Erik Persson

På tinget 1702 vinner
brodern lottkastn om
besittningen av gården

1712-1713 går Erik
troligen i skola i
Härnösand

År 1717 är Erik, 24 år
skrivare
vid Åvike bruk

Senare 1717 är Erik
instämnd till tinget i
faderskapsmål , går fri

År 1720 repr Erik bruket
på tinget

1725 är Erik fadder på ett
dop med eliten på bruket

1726 företräder Erik sin
bror på tinget

År 1696 föds Barbro
Strandman dotter till
Margareta Hellberg och
Nils Strandman
Nils dör 1701

Familjen bor på gården i
Slätt . Margareta är på
tinget om gården 1720
och 1725

1727 är Erik anställd vid
Tolvfors bruk.
Erik är 34 år.
Bor i Tolvfors

Var och när paret gifter sig är
okänt

Barbro är fadder på sin
brorsons dop, 1727,
som jungfru
Bor i Slätt

1727 är Erik anställd vid
Tolvfors bruk.
Erik är 34 år.
Bor i Tolvfors

Barbro är fadder på sin
brorsons dop, 1727,
som jungfru
Bor i Slätt

Var och när paret gifter sig är
okänt

Pehr föds den 20 jan 1729
(Julianska kalendern)

1727 är Erik anställd vid
Tolvfors bruk.
Erik är 34 år.
Bor i Tolvfors

Fakta vi har om Pehrs födelseort

Barbro är fadder på sin
brorsons dop, 1727,
som jungfru
Bor i Slätt

Var och när paret gifter sig är
okänt

Pehr föds den 20 jan 1729
(Julianska kalendern)

Erik skänker pengar till
de fattiga sönd den 26
jan i Tolvfors

1727 är Erik anställd vid
Tolvfors bruk.
Erik är 34 år.
Bor i Tolvfors

Fakta vi har om Pehrs födelseort

Barbro är fadder på sin
brorsons dop, 1727,
som jungfru
Bor i Slätt

Var och när paret gifter sig är
okänt

Pehr föds den 20 jan 1729
(Julianska kalendern)

Erik skänker pengar till
de fattiga sönd den 26
jan i Tolvfors

Erik är i Slätt/H-sand och
köper Nils andel i Slätt
den 27 februari.
Jacobs andel den 1 mars

1727 är Erik anställd vid
Tolvfors bruk.
Erik är 34 år.
Bor i Tolvfors

Fakta vi har om Pehrs födelseort

Barbro är fadder på sin
brorsons dop, 1727,
som jungfru
Bor i Slätt

Var och när paret gifter sig är
okänt

Pehr föds den 20 jan 1729
(Julianska kalendern)

Erik skänker pengar till
de fattiga sönd den 26
jan i Tolvfors

Erik är i Slätt/H-sand och
köper Nils andel i Slätt
den 27 februari.
Jacobs andel den 1 mars

Pehr skriver långt senare
om mormodern, "blev två
år av henne fostrad"

1727 är Erik anställd vid
Tolvfors bruk.
Erik är 34 år.
Bor i Tolvfors

Fakta vi har om Pehrs födelseort

Barbro är fadder på sin
brorsons dop, 1727,
som jungfru
Bor i Slätt

Var och när paret gifter sig är
okänt

Pehr föds den 20 jan 1729
(Julianska kalendern)

Erik skänker pengar till
de fattiga sönd den 26
jan i Tolvfors

Erik är i Slätt/H-sand och
köper Nils andel i Slätt
den 27 februari.
Jacobs andel den 1 mars

Pehr skriver långt senare
om mormodern, "blev två
år av henne fostrad"

Erik gör upp med
Margareta om resten av
Slätt. Köpet anmäls till
tinget 1732

1) Kan det ha gått till så här ?

1727 är Erik anställd vid Tolvfors bruk.
Erik är 34 år.
Bor i Tolvfors

Barbro är fadder på sin brorsons dop, 1727,
som jungfru
Bor i Slätt

Var och när paret gifter sig är okänt

Pehr föds den 20 januari
(Julianska kalendern)

Erik skänker pengar till de fattiga sönd den 26 jan i Tolvfors

Bröderna vill sälja omgående och tvingar Erik att köpa för sin och svärmors skull. Han lämnar sin nyförlösta hustru och barn o reser mitt i vintern

Erik är i Slätt/H-sand och köper Nils andel i Slätt den 27 februari.
Jacobs andel den 1 mars

Pehr skriver långt senare om mormodern, "blev två år av henne fostrad"

Någon gång sänds Pehr till mormor i två år skild från familjen

Erik gör upp med Margareta om resten av Slätt. Köpet anmäls till tinget 1732

2) Kan det ha gått till så här ?

1727 är Erik anställd vid Tolvfors bruk.
Erik är 34 år.
Bor i Tolvfors

Barbro är fadder på sin brorsons dop, 1727,
som jungfru
Bor i Slätt

Var och när paret gifter sig är okänt

Det nya hemmet känns inte tryggt . Åker till Slätt för att föda

Pehr föds den 20 januari
(Julianska kalendern)

Erik skänker pengar till de fattiga sönd den 26 jan i Tolvfors

Brev till Erik

Erik reser till Slätt.
Hela familjen samlas
Slätts framtid görs upp

Erik är i Slätt/H-sand och köper Nils andel i Slätt den 27 februari.
Jacobs andel den 1 mars

Pehr skriver långt senare om mormodern, "blev två år av henne fostrad"

Pehr stannar hos mormodern

Pehr får en syster sommaren 1730 Och hämtas först 1731

Erik gör upp med Margareta om resten av Slätt. Köpet anmäls till tinget 1732

Hur kan vi i Ljustorp ta till oss Pehr
Löflings ursprung och hedra
honom?